

Dosarul nr. 2rc-16/23
2-22048600-01-2rc-15022023

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei) A. Clevada
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu

DECIZIE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de reprezentantul Gospodăriei Țărănești „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan,

în cauza civilă intentată la cererea de chenare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Megastroi” împotriva Gospodăriei Țărănești „Dragan Ion Nicolai” și lui Ion Dragan cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 9 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 6 aprilie 2022, administratorul SRL „Megastroi” a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Dragan Ion” și lui Ion Dragan, prin care a solicitat încasarea de la pârâți în mod solidar a datoriei de 30 608 lei, a penalității în sumă de 25 618,89 lei și compensarea cheltuielilor de judecată de 1 686,80 lei.

Prin hotărârea din 24 mai 2022 a Judecătoriai Bălți, sediul Sîngerei, s-a admis integral cererea de chemare în judecată. S-a încasat, în mod solidar, de la GȚ „Dragan Ion Nicolai” și Ion Dragan, în beneficiul SRL „Megastroi” datoria conform facturii fiscale seria AAL nr.7289890 din 25 septembrie 2021 în mărime de 56 226,89 lei, constituite din: 30 608 lei - suma datoriei și 25 618,89 lei - suma penalității, taxa de stat achitată la depunerea cererii în instanță în sumă de 1 686,80 lei, iar total suma de 57 913,69 lei.

La 21 iunie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii, solicitând casarea ei și pronunțarea unei hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin încheierea din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriai Bălți, sediul Sîngerei.

S-a acordat apelantului termen până la 27 octombrie 2022, ora 16.00, pentru prezentarea apelului motivat, dactilografiat, cu semnătură olografă sau omologată,

în limba de stat, în copii pentru toți participanții la proces, precum și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 265 lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel.

S-a atenționat apelantul că, în cazul în care va expedia apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat către instanța de apel prin alte mijloace, decât prin depunerea personală a acestora în instanță, urmează să asigure că acestea vor parveni în adresa instanței de apel în termenul stabilit, până la 27 octombrie 2022, ora 16:00.

S-a explicat apelantului că dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 27 octombrie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan a depus cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel.

Prin încheierea din 28 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a lăsat în continuare fără curs apelul declarat de reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan.

S-a acordat apelantului termen suplimentar până la 24 noiembrie 2022, ora 16:00, pentru lichidarea neajunsurilor.

S-a atenționat apelantul că termenul de procedură stabilit de instanța de judecată poate fi prelungit pentru același temei doar o singură dată.

S-a explicat apelantului că dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin cererea din 24 noiembrie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a solicitat acordarea unui termen suplimentar pe motiv că starea sănătății s-a înrăutățit.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2022 Curții de Apel Bălți s-a restituit apelul declarat de reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 5 decembrie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 9 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, ca fiind depusă tardiv.

La 29 decembrie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a depus cerere prin care a solicitat repunerea în termen a apelului înaintat împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei și admiterea cererii de apel depusă la 5 decembrie 2022.

Prin încheierea din 9 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei.

La 5 februarie 2023, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a declarat recurs împotriva încheierii din 9 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este pasibilă de casare.

În acest sens, a susținut că încheierea contestată a fost emisă de instanța de apel în mod pripit, fapt prin care i-a încălcat dreptul de acces la justiție.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Colegiul constată că acesta a fost declarat prin intermediul poștei terestre, în termen, la 31 ianuarie 2023 (f.d.129), având în vedere că încheierea contestată a fost comunicată reprezentantului GȚ „Dragan Ion Nicolai”, la 16 ianuarie 2023, potrivit declarațiilor acestuia din cererea de recurs.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că la 24 mai 2022 a fost pronunțată hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei.

La 21 iunie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii menționate.

Prin încheierea din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen până la 27 octombrie 2022, ora 16.00, pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat.

La 27 octombrie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a depus cerere de prelungire a termenului de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel.

Prin încheierea din 28 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a lăsat în continuare fără curs apelul declarat de reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan și s-a acordat apelantului termen suplimentar până la 24 noiembrie 2022, ora 16:00, pentru lichidarea neajunsurilor. S-a atenționat apelantul că termenul de procedură stabilit de instanța de judecată poate fi prelungit pentru același temei doar o singură dată. S-a explicat apelantului că dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin cererea din 24 noiembrie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a solicitat acordarea unui termen suplimentar pe motiv că starea sănătății s-a înrăutățit.

Iar prin încheierea din 30 noiembrie 2022 Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelul declarat de reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

Colegiul menționează că după restituirea apelului, la 5 decembrie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a depus cerere de apel motivată.

Iar, prin încheierea din 9 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, ca fiind depusă tardiv.

La 29 decembrie 2022, reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, a depus o nouă cerere prin care a solicitat repunerea în termen a apelului înaintat împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei și admiterea cererii de apel depusă la 5 decembrie 2022.

Iar, prin încheierea din 9 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de reprezentantul GȚ „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza art. 116 alin. (4, 5) din Codul de procedură civilă, concluzionând că motivul omiterii termenului de declarare a apelului împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, invocat de apelant, nu poate fi considerat ca fiind întemeiat, or, acesta încă la data de 24 iunie 2022, a depus cerere de apel nemotivată, însă nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel și, potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, apelul a fost restituit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată legală și întemeiată, din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 6 aprilie 2022, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 5 mai 2022, ultima zi pentru depunerea cererii de apel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului or momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În context, Colegiul consideră ca fiind justificată concluzia instanței de apel precum că nu sunt temeiuri de repunere în termen pentru declararea apelului, or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelantului.

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Cât privesc argumentele cererii de recurs, Colegiul le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse, or, cele menționate mai sus confirmă faptul că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor lui procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că apelantul a demonstrat o neglijență a drepturilor lui procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanctiunile procedurale sunt urmarile nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat in raport procedural in caz de neindeplinire sau de indeplinire defectuoasa a unui act de procedura, precum si in caz de exercitare abuziva a unui drept procedural.

Astfel, Colegiul trage concluzia ca, cererea de repunere in termen a apelului este nejustificata si corect a fost respinsa de catre instanta de apel.

Din considerentele mentionate, Colegiul civil, comercial si de contencios administrativ al Curtii Supreme de Justitie ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul GT „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan, si de a mentine incheierea din 9 ianuarie 2023 a Curtii de Apel Balti.

In conformitate cu art. 427 lit. a) si art. 428 din Codul de procedura civila, Colegiul civil, comercial si de contencios administrativ al Curtii Supreme de Justitie

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Gospodariei Taranești „Dragan Ion Nicolai”, Ion Dragan.

Se mentine incheierea din 9 ianuarie 2023 a Curtii de Apel Balti, in cauza civila intentata la cererea de chenare in judecata depusa de Societatea cu Raspundere Limitata „Megastroi” impotriva Gospodariei Taranești „Dragan Ion Nicolai” si lui Ion Dragan cu privire la incasarea datoriei si compensarea cheltuielilor de judecata.

Decizia este irevocabila.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat